

NEWS LETTER

PAŃSTWOWEJ
INSPEKCJI SANITARNEJ
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
ZA LISTOPAD 2025

NOWE FORMY STARE PUŁAPKI

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

WSSE KATOWICE

Światowy Dzień Rzucania Palenia

NOWE FORMY – STARE PUŁAPKI

Światowy Dzień Rzucania Palenia obchodzony jest w Polsce w każdy trzeci czwartek listopada – w tym roku przypada 20 listopada. To symboliczna data, przypominająca o skutkach sięgania po tytoń i produkty nikotynowe, ale też o tym, że decyzję o zmianie stylu życia można podjąć każdego dnia.

Problem uzależnienia od produktów nikotynowych wśród młodych ludzi staje się coraz poważniejszy. Badania wskazują, że co czwarty nastolatek w wieku **15–18 lat** pali codziennie, a ponad **20% uczniów** w wieku **13–15 lat** używa e-papierosów. Używanie nikotyny w tak młodym wieku prowadzi do szybkiego uzależnienia i negatywnie wpływa na rozwój mózgu.

Kampania „**Nowe formy – stare pułapki**”, realizowana przez Główny Inspektorat Sanitarny, jest kontynuacją działań rozpoczętych w maju z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu. Jej celem jest dostarczenie młodzieży, rodzicom i nauczycielom rzetelnych informacji o produktach nikotynowych, obalenie mitów o ich „bezpieczeństwie” oraz budowanie postaw sprzyjających podejmowaniu świadomych decyzji prozdrowotnych.

Palącym przypominamy, że każdy moment jest dobry, by podjąć decyzję o rzuceniu. Zyskuje zdrowie, domowy budżet i bliscy, którzy nie są narażeni na dym tytoniowy. Już po kilku godzinach od odstawienia nikotyny organizm zaczyna się regenerować, a po kilku tygodniach poprawia się ciśnienie krwi, wydolność płuc i samopoczucie.

Telefoniczna Poradnia Pomocy Palącym: 801 108 108, 22 211 80 15

**ŚWIATOWY DZIEŃ
RZUCANIA PALENIA**

20 LISTOPADA

LEPSZY WYGLĄD

**RZUĆ DZIŚ
ZYSKAJ JUTRO**

MNIJSZE
RYZYKO CHOROÓB

LEPSZE ZDROWIE

LEPSZA KONDYCJA

OSZCZĘDNOŚĆ
PIENIĘDZY

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

WSSE KATOWICE

DYM? TO NIE STYL!

— 20 LISTOPADA —
**ŚWIATOWY DZIEŃ
RZUCANIA PALENIA**

NOWE FORMY STARE PUŁAPKI

**Życie bez nikotyny
- wybór, który się opłaca.**

**Warsztat profilaktyczno-edukacyjny
dla młodzieży w wieku 15-19 lat**

— 20 LISTOPADA —
**ŚWIATOWY DZIEŃ
RZUCANIA PALENIA**

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

NOWE FORMY STARE PUŁAPKI

Broszura dla nauczyciela

Szanowni Nauczyciele,

broszura, którą czytacie to kolejna odsłona kampanii społecznej Państwowej Inspekcji Sanitarnej o tym, jak chronić zdrowie przed uzależnieniami. Aktualną edycję kampanii przygotowaliśmy w nawiązaniu do Światowego Dnia Rzucania Palenia. Zwracamy uwagę, że popularność palenia i wapowania to efekt działań przemysłu tytoniowego, który czerpie zyski kosztem zdrowia młodych ludzi. Kampania „Nowe formy – stare pułapki” dostarcza rzetelne informacje, wspiera zdrowe wybory i motywuje do zerwania z nałogiem – zarówno młodzież, jak i dorosłych. Wspólnie możemy wspierać młodych ludzi w budowaniu ich niezależności.

— 20 LISTOPADA —
**ŚWIATOWY DZIEŃ
RZUCANIA PALENIA**

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

CZY TWOJE DZIECKO PALI? PORADNIK DLA DOROSŁYCH

Broszura dla rodzica / opiekuna

Szanowni Rodzice,

broszura, którą czytacie to kolejna odsłona kampanii społecznej Państwowej Inspekcji Sanitarnej o tym, jak chronić zdrowie przed uzależnieniami. Aktualną edycję kampanii przygotowaliśmy w nawiązaniu do Światowego Dnia Rzucania Palenia. Zwracamy uwagę, że popularność palenia i wapowania to efekt działań przemysłu tytoniowego, który czerpie zyski kosztem zdrowia młodych ludzi. Kampania „Nowe formy – stare pułapki” dostarcza rzetelne informacje, wspiera zdrowe wybory i motywuje do zerwania z nałogiem – zarówno młodzież, jak i dorosłych. Wspólnie możemy wspierać młodych ludzi w budowaniu ich niezależności.

**NOWE FORMY
STARE PUŁAPKI**

— 20 LISTOPADA —
**ŚWIATOWY DZIEŃ
RZUCANIA PALENIA**

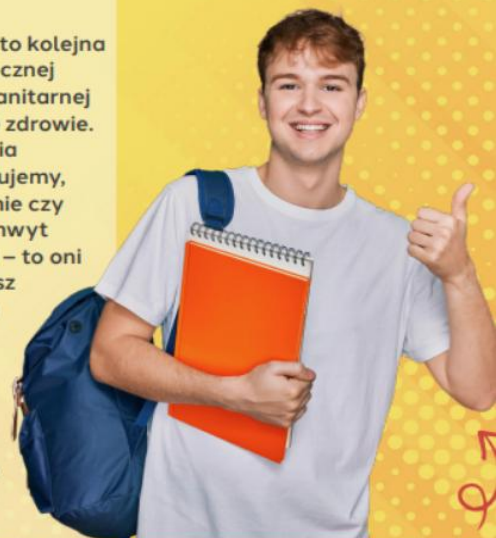
CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

NOWE FORMY STARE PUŁAPKI

**Szanowna Uczennico,
Szanowny Uczniu,**

broszura, którą czytasz to kolejna odsłona kampanii społecznej Państwowej Inspekcji Sanitarnej o tym, jak chronić swoje zdrowie. Z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia pokazujemy, że cała „moda” na palenie czy wapowanie to sprytny chwyt przemysłu tytoniowego – to oni zarabiają, a Ty ryzykujesz swoim zdrowiem. Hasło „Nowe formy – stare pułapki” przypomina, że niezależnie od tego, po który produkt nikotynowy sięgniesz – wciągnie Cię w pułapkę zależności. Zapoznaj się z naszą publikacją i zdecyduj, czy chcesz podjąć ryzyko i zacząć przygodę z nikotyną!

**Każda decyzja o rzuceniu
palenia jest krokiem
w stronę poprawy zdrowia!**

PSSE w Myszkowie

W nawiązaniu do obchodzonego corocznie Światowego Dnia Rzucania Palenia, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Myszkowie zrealizowała działania edukacyjne, których celem było podniesienie świadomości zdrowotnej, w zakresie profilaktyki chorób odtytoniowych. W ramach obchodów, w dniu 20 listopada w Szkole Podstawowej w Ludwinowie odbyła się lekcja profilaktyki. Głównym celem spotkania była wczesna edukacja na temat szkodliwości czynnego i biernego palenia tytoniu, a także zagrożeń płynących z używania e-papierosów. Działania miały na celu wzmocnienie postaw prozdrowotnych oraz kształtowanie umiejętności asertywnej odmowy. Przeprowadzona lekcja, dostosowana do wieku uczniów, wykorzystywała atrakcyjne materiały dydaktyczne. Podkreślono także kluczową rolę, jaką młodzież odgrywa w promowaniu środowiska wolnego od dymu tytoniowego.

W celu dotarcia do większej liczby odbiorców nasze pracownice przygotowały profesjonalny film edukacyjny. Zapraszamy do zapoznania się z materiałem filmowym „Gra o oddech”, który jest dostępny w mediach społecznościowych ([Facebook](#) i [Instagram](#)) PSSE w Myszkowie.

PSSE w Żywcu

17 listopada z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia zorganizowaliśmy zajęcia profilaktyczne w Szkole Podstawowej nr 9 im. Jana Pawła II w Żywcu. Do wspólnych działań zaprosiliśmy lek. med. Janusza Wyrwalskiego w roli prelegenta, który z wielką pasją i w sposób bardzo obrazowy, wygłosił niezwykle ważną prelekcję profilaktyczną dla uczniów na temat skutków zdrowotnych jakie powoduje palenie i uzależnienie od papierosów tradycyjnych oraz nowych form dostarczania nikotyny. Uczniowie podczas spotkania mieli okazję dowiedzieć się: jak nałóg tytoniowy potrafi zdominować i zmienić codzienne funkcjonowanie oraz na co narażony jest organizm człowieka w związku z paleniem i vapowaniem. Spotkanie było również okazją do otwartej dyskusji.

W dniach 18 i 20 listopada w Zespole Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Żywcu, odbyły się niezwykle ważne spotkania dotyczące profilaktyki uzależnień. Do współpracy zaproszono asp. szt. Barbarę Kotlarską z Komendy Powiatowej Policji w Żywcu. Podczas spotkań przedstawiciel Policji przeprowadził rozmowę na temat odpowiedzialności karnej nieletnich. Wspomniano również o problemie hejtu, wobec którego prawo nie jest obojętne. W dalszej części poruszono temat uzależnień od substancji psychoaktywnych skupiając się głównie na papierosach i e-papierosach. Ponadto spotkanie odbyło się pod tegorocznym hasłem z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia Nowe formy – stare pułapki. To był idealny moment, by zastanowić się nad swoim zdrowiem i podjąć kroki ku wolności od nałogu. Wiedza o zagrożeniach i konsekwencjach pomaga podejmować świadome oraz zdrowe wybory.

PSSE w Chorzowie

W listopadzie działania Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej koncentrowały się na edukacji antytytoniowej w związku z obchodami Światowego Dnia Rzucania Palenia. Działaniami objęci byli uczniowie klas pierwszych Zespołu Szkół Budowlanych w Chorzowie. Podczas zajęć uczniowie mogli sprawdzić swoją wiedzę na temat papierosów i ich wpływu na zdrowie człowieka biorąc udział w przygotowanej ankiecie interaktywnej, wysłuchali prelekcji oraz obejrżeli film edukacyjny na temat papierosów i e-papierosów. Dla uczniów przygotowano także materiały edukacyjne o tematyce dotyczącej profilaktyki używania środków psychoaktywnych, palenia tradycyjnych papierosów i e-papierosów. Wśród chętnych uczniów przeprowadzono także badania poziomu tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Działaniami edukacyjnymi objęto 70 uczniów.

PSSE w Katowicach

19 listopada pracownicy Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach, na zaproszenie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mysłowicach, przeprowadzili zajęcia edukacyjno-informacyjne dla uczniów Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Mysłowicach. Przekazano uczniom podstawowe informacje dotyczące zagrożeń wynikających ze stosowania wyrobów nikotynowych. Podczas zajęć poruszono kwestie zdrowotne, społeczne i ekonomiczne związane z nikotynizmem. Ważnym elementem zajęć były nowe wyroby nikotynowe, w tym e-papierosy, woreczki nikotynowe. Dorośli uczniowie mieli okazję sprawdzić poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera.

26 listopada w Śląskim Oddziale Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w Katowicach pracownicy Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach promowali Światowy Dzień Rzucania Palenia. Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne oraz wykonywano pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera. Rozmawiano na temat zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych skutków palenia tytoniu, zachęcając do rzucenia palenia.

Na początku listopada ogłoszono Konkurs na lapbook dla uczniów klas V szkół podstawowych pod hasłem „Dziękuję. Nie palę!”. Nadesłano 47 prac z 13 szkół. Na początku grudnia nastąpi uroczyste wręczenie nagród laureatom.

PSSE w Wodzisławiu Śląskim

15 listopada na terenie zalewiska „Oaza” w Markłowicach oraz 25 listopada w Publicznej Bibliotece w Lubomi przeprowadzono akcję profilaktyczną "Rzuć palenie póki czas" w związku z narastającym problemem stosowania e-papierosów. Podczas edukacji antytytoniowej zwrócono uwagę przede wszystkim na skutki palenia, takie jak: zawroty głowy, suchy kaszel, bezsenność, podrażnienie górnych dróg oddechowych, bóle brzucha czy nudności. Przedstawiciele PSSE w Wodzisławiu Śląskim wyjaśnili, że każdy z nas jest odpowiedzialny za własne zdrowie i wybory, które mogą mieć wpływ na dalsze życie. Uczestnicy poza informacjami o szkodliwości używek dowiedzieli się o pozytywnym wpływie zdrowego żywienia.

PSSE w Lublińcu

19 listopada przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublińcu uczestniczył w akcji Gminne Potyczki Profilaktyczne, która odbyła się w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ciasnej. Głównym celem przedsięwzięcia było promowanie właściwych postaw związanych ze zdrowym stylem życia oraz ukazanie aktywności prospołecznych, jako alternatywy wobec zachowań ryzykownych. Wydarzenie było okazją do promocji idei Światowego Dnia Rzucenia Palenia. Adresatami przedsięwzięcia byli uczniowie klas VI-VII szkół podstawowych gminy Ciasna, rodzice uczniów, nauczyciele oraz zaproszeni goście. Drużyny poszczególnych klas rywalizowały ze sobą w konkurencjach teoretycznych z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych związanych z zażywaniem narkotyków, spożywania alkoholu, palenia papierosów. Zaproszeni goście zostali zobligowani do wygłoszenia krótkich pogadanek na temat zachowań ryzykownych. Tematyka wystąpienia przedstawiciela państwowej inspekcji sanitarnej dotyczyły profilaktyki palenia tytoniu w tym papierosów elektronicznych.

PSSE w Zawierciu

Każdego roku w trzeci czwartek listopada PSSE w Zawierciu podejmuje działania informacyjno-edukacyjne związane z aktualnymi wyzwaniami w walce z uzależnieniem od nikotyny i jego negatywnymi skutkami zdrowotnymi. 18 listopada w Wojewódzkiej Bibliotece Pedagogicznej im. Józefa Lompy w Katowicach filia Zawiercie, 20 listopada w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Grabowej i 24 listopada w Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Elżbiety z Pilczy w Pilicy przeprowadzono pogadanki na temat uzależnienia od nikotyny, poruszano temat zjawiska biernego palenia oraz skutków zdrowotnych palenia e-papierosów wśród młodzieży.

PSSE w Bytomiu

20 listopada, podczas obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, w Technikum Leśnym w Brynku odbyły się Mistrzostwa Pierwszej Pomocy PCK Szkół Leśnych. Wydarzenie było nie tylko sprawdzianem umiejętności praktycznych, ale także okazją do poszerzenia wiedzy uczestników o zagrożeniach związanych z paleniem tytoniu oraz używaniem substancji psychoaktywnych. Młodzież brała udział w realistycznych zadaniach i scenkach pozoracyjnych, a organizatorzy podkreślali, że umiejętność udzielania pierwszej pomocy nierozdzielnie wiąże się z troską o własne zdrowie.

PSSE w Jaworznie

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia przeprowadziliśmy działania edukacyjne skierowane do uczniów II Liceum Ogólnokształcącego oraz Szkoły Podstawowej nr 14 w Jaworznie. Podczas spotkań poruszaliśmy temat szkodliwości używania wyrobów zawierających nikotynę, mechanizmów uzależnienia oraz znaczenia rozwijania postaw asertywnych w sytuacjach presji rówieśniczej. Rozmawialiśmy także o stosowanych przez producentów wyrobów nikotynowych technikach marketingowych, które mają na celu przyciągnięcie młodych odbiorców. Działania te miały na celu zwiększenie świadomości zdrowotnej młodzieży i wspieranie wyborów sprzyjających zdrowemu stylowi życia.

PSSE w Rybniku

Światowy Dzień Rzucania Palenia w 2025 roku obchodzony był 20 listopada. W tym dniu i jak i w tygodniu poprzedzającym święto w wielu szkołach, placówkach edukacyjno-wychowawczych jak i Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rybniku promowane były wartości wolne od nałogów szczególnie nałogu palenia. W tym czasie jabłka "grały pierwsze skrzypce". 20 listopada palacze odwiedzający rybnicką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną otrzymali jabłko jako zachętę do podjęcia tej ważnej decyzji rzucenia palenia, z kolei osoby niepalące zachęcaliśmy do wspierania działań profilaktycznych i edukowanie bliskich osób o szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. W wielu szkołach odbywały się różnego rodzaju działania informacyjno-edukacyjne. Pracownicy PSSE w Rybniku wspólnie z profilaktykiem z Miejskiej Komendy Policji w Rybniku przeprowadzili zajęcia edukacyjne.

PSSE w Dąbrowie Górniczej

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia pracownicy Promocji Zdrowia przeprowadzili na terenie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Będzinie działania edukacyjne ukierunkowane na budowanie świadomości zdrowotnej młodzieży. W klasach zorganizowano warsztaty profilaktyczne, podczas których omówiono konsekwencje zdrowotne palenia tradycyjnych papierosów, e-papierosów i używania podgrzewaczy tytoniu. Uczniowie poznali fakty dotyczące uzależnienia od nikotyny oraz dostępne formy wsparcia w procesie rzucania palenia. Przygotowano także stoisko

edukacyjne z materiałami informacyjnymi oraz anonimową ankietą dotyczącą nawyków zdrowotnych młodzieży. Uczniowie mogli skorzystać z indywidualnych konsultacji i otrzymać ulotki zachęcające do podjęcia próby zerwania z nałogiem. Dodatkowo, we współpracy z Policją, przeprowadzono zajęcia na temat uzależnień, obejmujące nie tylko palenie tytoniu, lecz także inne substancje psychoaktywne oraz zagrożenia związane z ich używaniem. Funkcjonariusze podkreślili konsekwencje prawne i społeczne oraz zwrócili uwagę na wczesne symptomy ryzyka uzależnień. Akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem, a działania te wpisują się w misję promocji zdrowia i profilaktyki chorób związanych z używaniem tytoniu.

PSSE w Cieszynie

W ramach współpracy z Zespołem Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie, w Światowy Dzień Rzucania Palenia, pracownicy Promocji Zdrowia przeprowadzili akcję edukacyjną dotyczącą profilaktyki tytoniowej. Podczas zajęć omówiono wpływ palenia papierosów na organizm człowieka oraz jego negatywne skutki zdrowotne, a także zwrócono uwagę na narastający problem związany z używaniem e-papierosów. Uczniowie mieli możliwość wykonania pomiaru tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Dodatkowo przedstawiciele stacji uczestniczyli w jury szkolnego konkursu plastycznego poświęconego tematyce szkodliwości palenia tytoniu.

W dniach 18–25 listopada w Bibliotece Miejskiej w Cieszynie zaprezentowano prace plastyczne dzieci z przedszkoli oraz uczniów szkół podstawowych konkursu „Każdy papieros niszczy Twoje zdrowie”, zorganizowanego z okazji majowego Światowego Dnia bez Tytoniu. Dodatkowo podczas spotkania z mieszkańcami Ustronia w Klubie Pacjenta, które odbyło się 27 listopada w Ustrońskim Muzeum, zaprezentowano nową wersję plakatów „E-papierosy” autorstwa A. Pągowskiego. W trakcie wydarzenia udzielano porad dotyczących rzucania palenia, wręczano ulotki o tematyce antytytoniowej oraz wykonywano pomiary tlenku węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera.

PSSE w Częstochowie

Z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia w V Liceum Ogólnokształcącym przeprowadzono prezentację skierowaną do uczniów, dotyczącą szkodliwości palenia papierosów, a także używania e-papierosów. Uczniowie mieli możliwość zapoznania się z rzetelnymi informacjami na temat wpływu nikotyny na zdrowie oraz konsekwencji długotrwałego używania tych wyrobów. W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia w szkołach na terenie Częstochowy przygotowano również działania edukacyjne. Uczniowie wykonywali prace plastyczne promujące zdrowy styl życia.

PSSE w Gliwicach

20 listopada w Centrum Handlowym Forum w Gliwicach odbyło się wydarzenie z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia. Podczas rozmów z odwiedzającymi podkreślaliśmy znaczenie troski o zdrowie oraz korzyści płynące z decyzji o zerwaniu z nałogiem. Uczestnicy mieli możliwość skorzystania z materiałów edukacyjnych, uzyskania praktycznych wskazówek dotyczących procesu rzucania palenia, a także wysłuchania inspirujących historii osób, które podzieliły się własnymi doświadczeniami i motywacją. Wydarzenie potwierdziło, że profilaktyka i świadome wybory zdrowotne naprawdę wpływają na codzienne funkcjonowanie i pomagają budować przyszłość wolną od nałogów.

PSSE w Rudzie Śląskiej

Z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia, który przypada 20 listopada, przez cały miesiąc prowadziliśmy akcje profilaktyczne skierowane zarówno do młodzieży, jak i osób dorosłych. W ramach działań zorganizowaliśmy wykłady w Zespole Szkół nr 5, Szkole Podstawowej nr 6 oraz Szkole Podstawowej nr 1, a także w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej. Oprócz prelekcji umożliwiliśmy również wykonanie pomiaru stężenia tlenu węgla w płucach (dla osób palących papierosy tradycyjne), co cieszyło się dużym zainteresowaniem. Łącznie spotkaliśmy się z blisko 300 osobami, którym przekazaliśmy wiedzę na temat szkodliwości palenia oraz korzyści wynikających z jego rzucenia.

PSSE w Tychach

20 listopada pracownicy Sekcji Promocji Zdrowia gościli ze stoiskiem informacyjno-edukacyjnym podczas I Tyskiej Konferencji Senioralnej. Tematem przewodnim spotkania była opieka nad seniorem. Organizatorzy wskazali, jak bardzo złożony jest to proces i jak wiele instytucji angażuje się na co dzień w tę opiekę. Wydarzenie było okazją do wymiany doświadczeń wśród instytucji świadczących różnoraką pomoc senioralną. Uczestnicy mieli okazję skorzystać z materiałów edukacyjnych dotyczących m.in. szkodliwości używania wyrobów tytoniowych i e-papierosów. Dla chętnych prowadzono pomiary zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

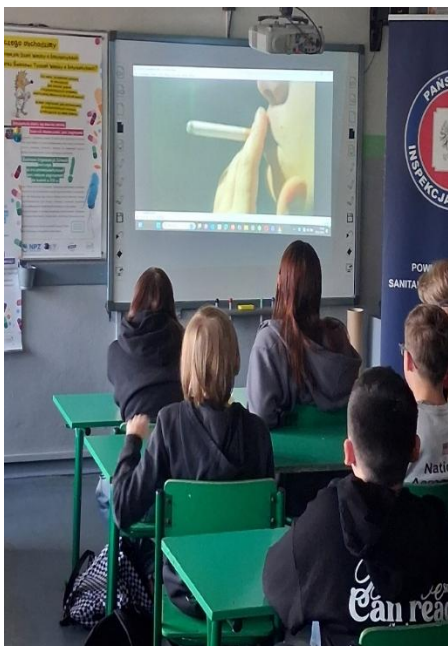
Z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia promowano życie wolne od nałogu wśród młodzieży szkół podstawowych (klasy VII-VIII) i ponadpodstawowych. W szkołach przeprowadzono cykl działań edukacyjnych mający na celu zapobieganie paleniu tytoniu i e-papierosów. Głównym celem było uświadomienie młodzieży, że palenie tytoniu jest szkodliwe i prowadzi do wielu chorób, w tym nowotworów i chorób serca. Działania te miały na celu zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród uczniów, zwiększenie wiedzy na temat krótko- i długoterminowych skutków zdrowotnych palenia tytoniu i e-papierosów. Celem było również kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie i unikanie biernego palenia, a także wzmacnianie poczucia własnej wartości u uczniów i nauka asertywności.

Akcje odbyły się w Powiatowym Zespole Szkół w Łędzinach, Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II w Pawłowicach, Szkole Podstawowej nr 12 im. Józefa Janika w Mikołowie, Szkole Podstawowej im. Józefa Kassolika w Międzyrzeczu, Szkole Podstawowej nr 6 im. Jana Pawła II w Mikołowie.

PSSE w Sosnowcu

Realizując zadania związane z ogólnopolską kampanią informacyjną „Nowe formy, stare pułapki” 20 listopada w Światowym Dniu Rzucania Palenia w Szkole Podstawowej nr 29 w Sosnowcu zostało zorganizowane spotkanie informacyjno-edukacyjne dla uczniów z klas 7 oraz 8. Zajęcia dotyczyły głównie problemu uzależnienia od papierosów i e-papierosów oraz jego wpływu na zdrowie, życie i rozwój młodego człowieka. Dodatkowo w tym dniu młodzież wzięła udział w niecodziennej prezentacji, która imitowała płuca palacza napętniające się dymem spalanego papierosa. Eksperyment ukazujący ilość emitowanego dymu wywołał duże zaskoczenie wśród uczniów. Światowy Dzień Rzucania Palenia stał się dobrą okazją do budowania ich świadomości oraz promocji zdrowia.

Uczniowie z klas 7 i 8 spotkali się z pracownikiem Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej. Zajęcia zrealizowane zostały w związku ze Światowym Dniem Rzucania Palenia. Z młodzieżą poruszony został temat uzależnień, a głównie szkodliwości papierosów i e-papierosów. Młodzież aktywnie brała udział w zajęciach i większość deklarowała rozważność w podejmowaniu ryzykownych zachowań, które mogą mieć zdrowotne konsekwencje w ich życiu.

PSSE w Raciborzu

20 listopada w Zespole Szkół Ekonomicznych zorganizowano obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia. Z tej okazji w tej placówce podjęte zostały działania, które miały na celu edukację młodzieży na temat negatywnych skutków palenia papierosów, zachęcanie do zrezygnowania z używek oraz promocję zdrowego stylu życia.

W ramach akcji zostały przeprowadzone bezpłatne badania smokolizerem - miernikiem tlenku węgla w wydychanym powietrzu, które cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Antybiotykooporność to odporność bakterii na działanie antybiotyków. Powstaje w wyniku zmian genetycznych, gdy bakteria zazwyczaj wrażliwa na działanie antybiotyku staje się oporna, broniąc się przed antybiotykiem na różne sposoby. Bakterie odporne przeżywają w obecności antybiotyku. Namnażają się, powodując przedłużenie choroby, są w stanie również przekazywać zdolności obrony kolejnym pokoleniom.

Jak przeciwdziałać antybiotykooporności:

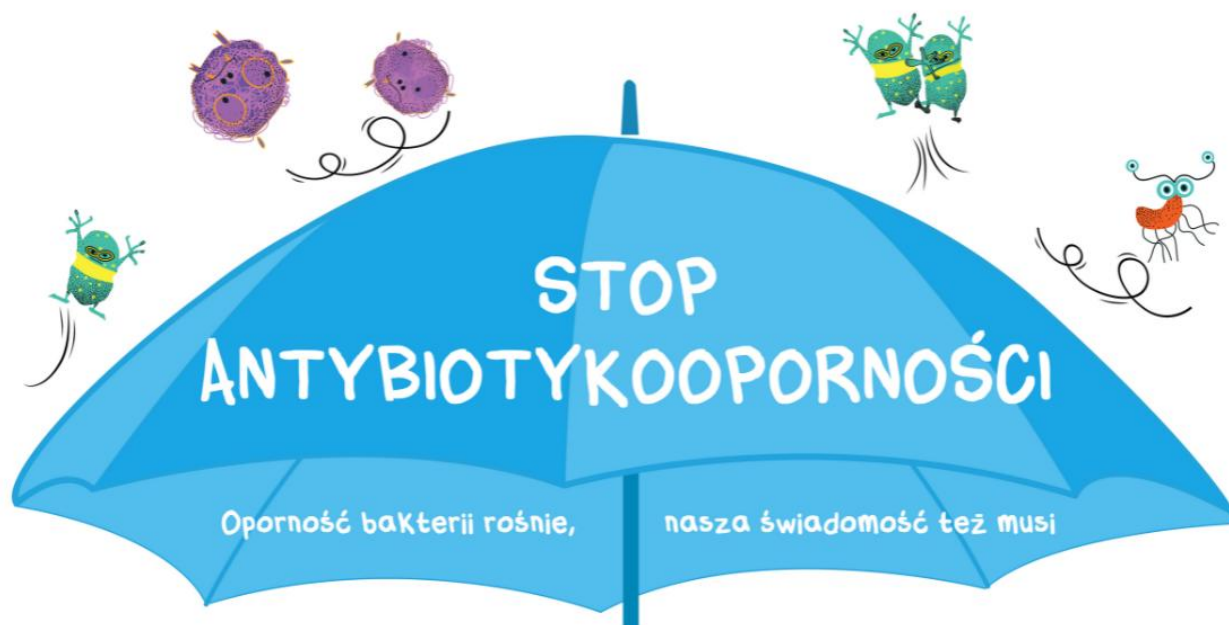
- zapobiegaj infekcji:
 - często myj ręce
 - unikaj kontaktu z chorymi
 - stosuj szczepienia ochronne
- stosuj antybiotyk zgodnie z zaleceniami lekarza
- nie przerywaj kuracji, gdy poczujesz się lepiej
- nie stosuj antybiotyków niewykorzystanych w poprzedniej kuracji
- nie przekazuj antybiotyków innym osobom

Akcja **Go Blue for AMR** to globalna inicjatywa mająca na celu podniesienie świadomości na temat rosnącego problemu oporności na antybiotyki. Kampania jest organizowana przez Narodowy Program Ochrony Antybiotyków i ma na celu uświadamianie o konieczności przeciwdziałania antybiotykooporności (AMR), zarówno wśród społeczności medycznej, jak i rodziny oraz przyjaciół.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Działaj już teraz:
chronź naszą teraźniejszość,
zabezpiecz naszą przyszłość

ONE HEALTH

antybiotyki
nie działają
na wirusy

nadużywane
antybiotyki
tracą skuteczność

JEDNO ZDROWIE

**Dbaj o racjonalne stosowanie antybiotyków
u ludzi, zwierząt i w środowisku**

www.antybiotyki.edu.pl

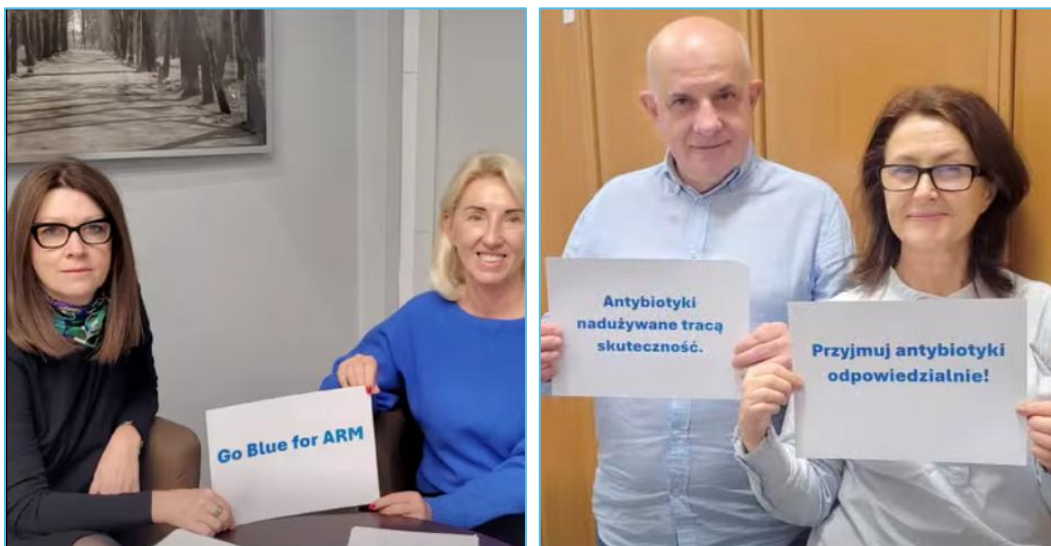
Ministerstwo
Zdrowia

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

PSSE w Katowicach

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach kolejny raz wsparli kampanię **GoBlueforAMR**. Poprzez niebieski ubiór pokazali swoje zaangażowanie w tak ważną sprawę jaką jest szerzenie świadomości oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Staramy się o tym głośno mówić i uświadamiać wszystkich wokół.

W ramach obchodów Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach zorganizowano wystawy plakatów pod hasłem "Superbakterie Oporniki" – w Miejskim Domu Kultury Bogucice-Zawodzie dział Paderewskiego, w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Mysłowicach, w przedszkolu i żłobku Słonik w Katowicach, w Zespole Szkół Gastronomicznych i Przemysłu Spożywczego - Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Katowicach oraz VI Liceum Ogólnokształcącym w Katowicach.

21 listopada w przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczniów klas VI-VIII Szkoły Podstawowej nr 19 w Katowicach. Przekazano uczniom podstawowe informacje dotyczące zagrożeń wynikających z nadmiernego i niewłaściwego stosowania antybiotyków. Zwrócono

uwagę na problem narastania oporności na leki przeciwdrobnoustrojowe. Dodatkowo, we współpracy z PSSE w Katowicach, w szkole przeprowadzono konkurs wiedzy o antybiotykach.

PSSE w Zawierciu

Zjawisko antybiotykooporności stanowi jedno z największych zagrożeń zdrowia publicznego na całym świecie. Infekcje wywołane przez oporne bakterie mogą prowadzić do wydłużonego leczenia, wyższej śmiertelności, a także zwiększenia kosztów leczenia. Aby ograniczyć to zjawisko, konieczne jest odpowiedzialne stosowanie antybiotyków, rozwijanie nowych leków oraz edukacja społeczeństwa i personelu medycznego na temat tej problematyki. W ramach Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach w tym roku zorganizowaliśmy wystawę w Wojewódzkiej Bibliotece Pedagogicznej im. Józefa Lompy w Katowicach filia Zawiercie oraz Policealnej Szkole Pascal w Zawierciu. Pracownicy PSSE w Zawierciu włączyli się w realizację akcji [Go Blue for AMR](#).

PSSE w Rybniku

18 listopada obchodziliśmy Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, który jednocześnie rozpoczyna trwający do 24 listopada Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach. Pracownicy naszej stacji chętnie przyłączyli się do akcji **Go for blue AMR** i do propagowania działań edukacyjnych. Uświetniając Tydzień Wiedzy o Antybiotykach w PSSE w Rybniku uruchomiony został punkt informacyjno-edukacyjny w którym każdy zainteresowany mógł zapoznać się z tematem antybiotykooporności.

PSSE w Gliwicach

W dniach 18–28 listopada w CH Forum Gliwice odbyła się wyjątkowa wystawa plakatów „Superbakterie: Oporniaki”, przygotowana z okazji Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach. Ekspozycja przyciągała uwagę przechodniów kolorową i kreatywną formą, a jednocześnie poruszała niezwykle ważny temat – rosnącej oporności bakterii na antybiotyki. Plakaty zachęcały oglądających do refleksji nad tym, jak odpowiedzialnie korzystać z antybiotyków. Do tegorocznej akcji **Go Blue for AMR** również dołączył zespół PSSE w Gliwicach, pokazując, że wspólnymi siłami możemy głośno mówić o odpowiedzialnym stosowaniu antybiotyków i walce z antybiotykoopornością. Aby dodatkowo podkreślić nasz udział w kampanii, ubraliśmy się na niebiesko – kolor symbolizujący globalną solidarność w walce z opornością drobnoustrojów.

PSSE w Myszkowie

Od 18 do 24 listopada Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Myszkowie z ogromnym zaangażowaniem uczestniczyła w obchodach Światowego Dnia nasza jednostka podjęła intensywne działania informacyjno-edukacyjne, koncentrując się na kluczowym wyzwaniu współczesnej medycyny: narastającej oporności drobnoustrojów. Akcję prowadziliśmy pod hasłem **Go Blue for AMR**, chcąc podkreślić globalny wymiar problemu. Wyrazem naszej solidarności z międzynarodową kampanią było pełne zaangażowanie całego zespołu pracowników PSSE. Symbolicznie, w dniu 18 listopada, wszyscy ubraliśmy się na niebiesko, manifestując tym samym jedność i odpowiedzialność za promowanie racjonalnego stosowania antybiotyków.

Ponadto, przygotowaliśmy i udostępniliśmy krótki, przystępny film. Zachęcamy do jego obejrzenia na naszych mediach społecznościowych [Facebook](#) i [Instagram](#)

Na zdjęciach widać zespół w niebieskich strojach, które pokazują ich wsparcie dla działań przeciw oporności na antybiotyki. Uczestnicy są uśmiechnięci i zaangażowani, a zdjęcia podkreślają ich wspólny wysiłek w promowaniu właściwego stosowania antybiotyków.

PSSE w Jaworznie

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jaworznie włączyli się w globalną kampanię **Go Blue for AMR**, zakładając niebieskie elementy stroju jako symbol solidarności w walce z antybiotykoopornością. Inicjatywa miała na celu zwrócenie uwagi

społeczności na rosnące zagrożenie, jakim jest oporność bakterii na antybiotyki, oraz podkreślenie znaczenia odpowiedzialnego ich stosowania.

W listopadzie w ramach obchodów Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach zorganizowaliśmy cykl prelekcji poświęconych zasadom właściwego stosowania antybiotyków i narastającemu problemowi antybiotykooporności. Spotkania zostały przeprowadzone w klubach seniora, w tym w „Pora Seniora” – Dziennym Domu Pomocy w Jaworznie, w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, a także w Klubie Seniora „Senior+”. Seniorzy mieli możliwość poszerzenia wiedzy na temat bezpiecznego stosowania antybiotyków, unikania samoleczenia oraz znaczenia konsultacji lekarskich. Dodatkowo zorganizowaliśmy wystawę edukacyjnych plakatów dotyczących antybiotyków i antybiotykooporności w Szpitalu Wielospecjalistycznym w Jaworznie. Ekspozycja cieszyła się dużym zainteresowaniem pacjentów i odwiedzających, stanowiąc ważny element budowania świadomości zdrowotnej wśród mieszkańców miasta.

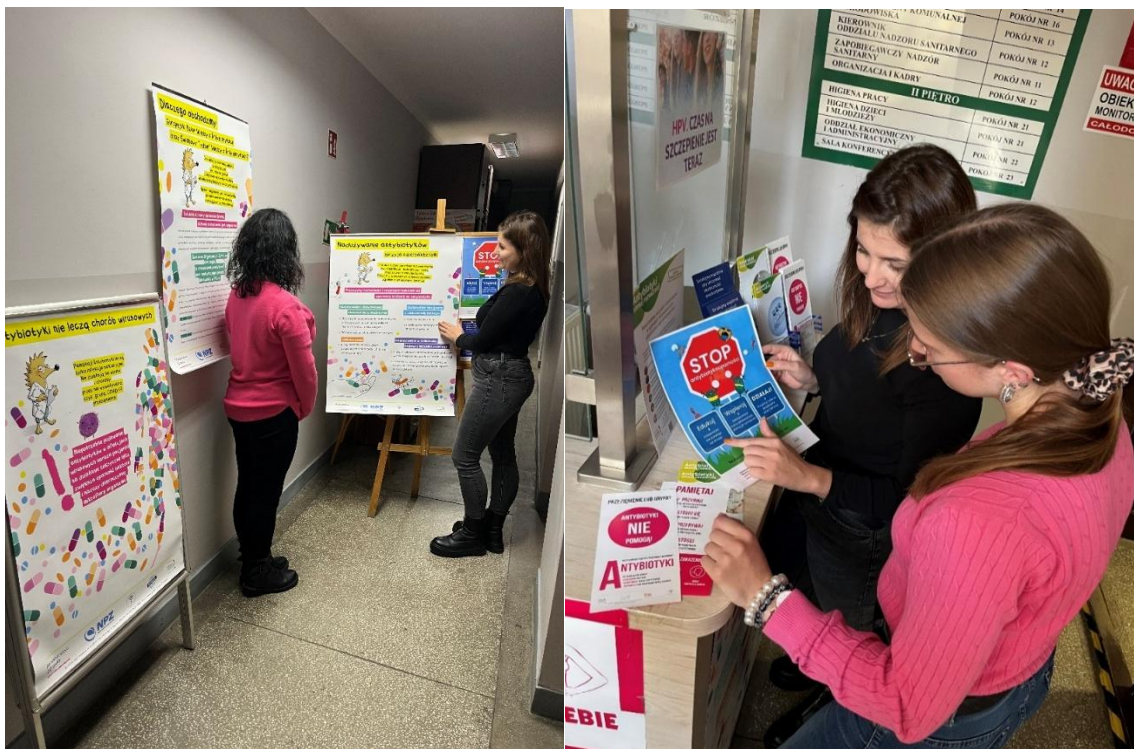

PSSE w Kłobuck

4 listopada w siedzibie Stacji przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne, których celem było zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat narastającego problemu antybiotykoodporności. Podczas prowadzonych działań zwracano uwagę na nadmierne, nieodpowiedzialne i nieprawidłowe stosowanie antybiotyków. Przygotowano wystawę „Superbakterie Oporniaki. Problem narastającej oporności na antybiotyki”, która w sposób prosty i zrozumiały dla odbiorcy przedstawia problem oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Na stronie internetowej i portalu społecznościowym Stacji zamieszczano informację, posty, materiały informacyjno-edukacyjne. Promowano w mediach kampanię [Go Blue for AMR](#). Liczba odbiorców działań około 350 osób.

PSSE w Raciborzu

18 listopada w powiecie raciborskim rozpoczęto obchody Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach, a tym samym obchody Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach. Aby uświadomić konieczność przeciwdziałania antybiotkooporności (AMR) Miasto Racibórz przyłączyło się do akcji **Go Blue for AMR**, poprzez oświetlenie jednego z symboli Raciborza, pomnika Matki Polki na niebieski kolor. Działanie miało na celu zwiększenia świadomości na temat globalnej oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i zachęcenie ogółu społeczeństwa do działań zmierzających do ograniczania pojawiania się i rozprzestrzeniania wielolekoopornych zakażeń.

W ramach Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach w Zespole Szkół Ekonomicznych w Raciborzu odbyła się wystawa plakatów „Superbakterie Oporniaki” na temat narastania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Celem akcji było upowszechnianie wiedzy o skutkach niewłaściwego stosowania antybiotyków i promowanie działań ograniczających pojawianie się i rozprzestrzenianie zakażeń opornych na leki.

PSSE w Bytomiu

W związku z Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach, obchodzonym corocznie 18 listopada i Światowym Tygodniem Wiedzy o Antybiotykach przypadającym od 18 do 24 listopada, zorganizowano 3 wystawy „Superbakterie Oporniaki”, składające się z plansz tematycznych przedstawiających problem antybiotykoodporności. Wystawy były dostępne: w Starostwie Powiatowym w Tarnowskich Górach, w Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Bytomiu, na Śląskim Uniwersytecie Medycznym - wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu.

PSSE w Chorzowie

W związku z Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach oraz obchodami Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chorzowie zorganizowała wystawę plakatów „Superbakterie Oporniaki”.

Adresatami wystawy byli uczestnicy imprez organizowanych przez Centrum Kultury Śląskiej w Świętochłowicach, przedstawiciele placówek oświatowych z terenu Chorzowa i Świętochłowic uczestniczący w konferencji „Zdrowie i edukacja wspólna odpowiedzialność”, a także pracownicy i petenci Urzędu Miasta Chorzów oraz Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie. Ponadto działaniami informacyjno-edukacyjnymi objęci zostali przyszli rodzice obecni na dniu otwartym Oddziału Ginekologiczno-Położniczego w Zespole Szpitali Miejskich w Chorzowie. Zainteresowanie tematyką związaną z problemem narastającej oporności bakterii na antybiotyki było bardzo duże i skłoniło do refleksji nad tym co możemy zmienić w swoim postępowaniu, aby uchronić się przed rozwojem wielolekoopornych drobnoustrojów.

PSSE w Dąbrowie Górniczej

Z okazji Światowego Dnia Wiedzy o Antybiotykach w Zagłębiowskim Centrum Onkologii przeprowadzono akcję informacyjną mającą na celu podnoszenie świadomości w zakresie racjonalnego stosowania antybiotyków. Na terenie szpitala przygotowano stoisko edukacyjne, gdzie personel oraz osoby odwiedzające mogli zapoznać się z materiałami informacyjnymi dotyczącymi prawidłowego stosowania antybiotyków, zagrożeń wynikających z ich nadużywania oraz roli antybiotykooporności w ochronie zdrowia publicznego. Każdy oddział otrzymał materiały edukacyjne, a w przestrzeni szpitalnej zorganizowano wystawę plakatów edukacyjnych o antybiotykach "Superbakterie Oporniaki". Dzięki takim działaniom zwiększamy świadomość zarówno personelu, jak i pacjentów, promując odpowiedzialne korzystanie z antybiotyków i wspierając profilaktykę w ochronie zdrowia.

PSSE w Żywcu

18 i 20 listopada w Zespole Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących Żywcu, podczas cyklu spotkań profilaktycznych, zwrócono uwagę na problem uzależnienia od leków. Kolejnym tematem było nierozsądne zażywanie antybiotyków, który prowadzi do globalnego problemu jakim jest antybiotykooporność. Uczniowie otrzymali dawkę wiedzy dotyczącą przyczyn rozwoju tzw. "superbakterii". Równolegle poruszono kwestię uzależnienia od środków dostępnych bez recepty (OTC). Podkreślono, że może to prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych wynikających z nadużywania leków, koncentrując się na długofalowych skutkach fizycznych i psychicznych dla organizmu.

Ponadto w związku ze Światowym Tygodniem Wiedzy o Antybiotykach w dniach 18-24 listopada zorganizowane zostały wystawy plakatów edukacyjnych w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu, w Zespole Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Żywcu oraz w holu głównym Powiatowego Szpitala w Żywcu. Wystawy miały ogromny wpływ na świadomość lokalnej społeczności w temacie antybiotykoodporności, co jest kluczowym elementem odpowiedzialnego dbania o zdrowie własne i publiczne. We współpracy z Powiatowym Szpitalem w Żywcu powstał także [quiz wiedzy o antybiotykach](#)

PSSE w Sosnowcu

W przeddzień Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach, racjonalne stosowanie antybiotyków, rola szczepień ochronnych i wzmacnianie odporności, były tematami rozmów przy stoisku informacyjno-edukacyjnym pracownika Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej. Uczestnicy spotkania edukacyjnego, mieszkańcy Sosnowca oraz młodzież szkolna otrzymali przygotowane materiały promujące szczepienia ochronne i materiały dotyczące terapii antybiotykami. Przy stoisku edukacyjnym rozmówców przestrzegano przed samoleczeniem, czyli przyjmowaniem antybiotyków „na własną rękę” np. pozostałych po poprzednich terapiach. W spotkaniu udział wzięło około 450 osób.

18 listopada młodzież z pięciu sosnowieckich szkół podstawowych, w drużynach dwuosobowych przystąpiła do międzyszkolnego konkursu wiedzy o antybiotykach. Uczniowie wraz z opiekunami odpowiedzieli na zaproszenie do udziału w konkursie, który został zainicjowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sosnowcu. Do współpracy w działaniu zaproszono Naczelnik Wydziału Zdrowia Urzędu Miejskiego w Sosnowcu oraz Dyrektor Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sosnowcu. Dodatkowo, nawiązano współpracę z terenowym katowickim oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia i zorganizowano również w tym dniu wykład poprowadzony przez Specjalistę Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, Panią Paulinę Krawczyk – dietetyka klinicznego. Młodzież, która wzięła udział w konkursie miała możliwość poszerzyć swoje wiadomości na temat zdrowej diety oraz naturalnych probiotyków. Uczestnicy działania profilaktycznego wykazali się dużym zaangażowaniem w edukację zdrowotną. Laureatom miejsca I - drużynie ze Szkoły Podstawowej nr 8 w Sosnowcu, miejsca II - drużynie ze Szkoły Podstawowej nr 35 w Sosnowcu i miejsca III - drużynie ze Szkoły Podstawowej nr 10 w Sosnowcu organizatorzy wręczyli nagrody, natomiast wszyscy uczniowie zostali uhonorowani pamiątkowymi dyplomami oraz przygotowanymi prezentami. Dzień 18 listopada to ważna okazja, by przypomnieć, że antybiotyki ratują życie – ale tylko wtedy, gdy używamy

ich mądrze. Międzyszkolny konkurs wiedzy o antybiotykach planujemy w Sosnowcu na stałe wpisać w miejską edukację zdrowotną.

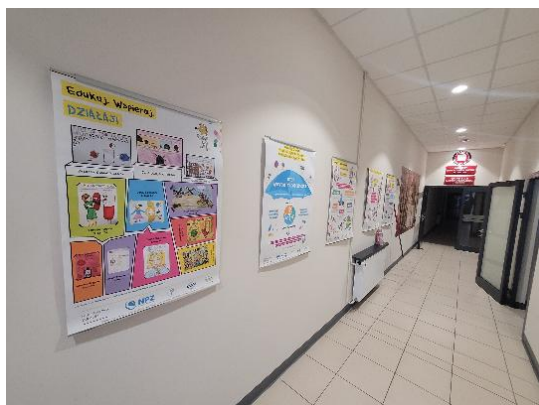

W dniach 21-24 listopada, pracownik Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej spotykał się z dziećmi i młodzieżą w sosnowieckich szkołach podstawowych. W dwóch z nich została zorganizowana wystawa plakatowa „Oporniaki – superbakterie”, stanowiąca część kampanii informacyjnej. Podczas spotkań edukacyjnych zwracano szczególną uwagę na zasady, których należy przestrzegać podczas antybiotykoterapii oraz zagadnienia związane ze zdrową dietą. Poruszano temat związany ze szczepieniami ochronnymi i aktywnością fizyczną.

PSSE w Cieszynie

W dniach 17 do 24 listopada w Szpitalu Śląskim w Cieszynie odbyła się niezwykle interesująca wystawa plakatów poświęcona antybiotykom. Wydarzenie to przyciągnęło zarówno lekarzy, jak i pacjentów odwiedzających specjalistyczne gabinety szpitala. W tym samym czasie dla interesantów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Cieszynie zorganizowano drugą wystawę plakatów zatytułowaną „Superbakterie – oporniaki”. Ekspozycja składała się z kilkunastu plakatów, które w przystępny sposób ilustrowały rozwój antybiotykoterapii, poczynając od jej odkrycia aż po współczesne wyzwania związane z opornością bakterii na antybiotyki.

PSSE w Rudzie Śląskiej

W ramach Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej zorganizowaliśmy wystawę plakatów Narodowego Instytutu Leków „Superbakterie Oporniaki. Problem narastającej oporności na antybiotyki”. Podczas wystawy pacjenci, personel oraz osoby odwiedzające mogli zapoznać się z tematyką antybiooporności – zjawiska, które w dużej mierze rozwija się wskutek nadmiernego i niewłaściwego stosowania antybiotyków.

PSSE w Tychach

W listopadzie zorganizowano w Akademii WSB w Tychach wystawę odpowiedzialnego stosowania antybiotyków. Głównym celem wystawy było uświadomienie studentom jak ważne jest racjonalne stosowanie antybiotyków, aby były skuteczne w przyszłości. Najważniejsze przesłanie akcji to stosowanie antybiotyków tylko w przypadku infekcji bakteryjnych, a nie wirusowych!

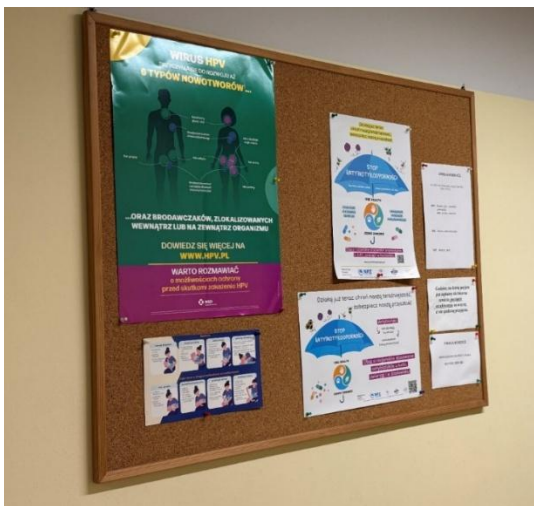
PSSE w Wodzisławiu Śląskim

W dniach 18-24 listopada w związku z obchodami Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach w Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Wodzisławiu Śląskim przygotowano wystawę materiałów dotyczącą m.in. zjawiska narastania oporności na antybiotyki. Głównym celem wydarzeń było zwrócenie uwagi i podniesienie świadomości społeczeństwa na temat zjawiska narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka.

PSSE w Bielsku-Białej

W dniach 18-24 listopada zrealizowaliśmy cykl działań informacyjno-edukacyjnych poświęconych narastającemu problemowi antybiotykooporności. Naszym celem było zwiększenie świadomości społeczności lokalnej oraz podkreślenie, jak poważne konsekwencje niesie ze sobą nadmierne i nieprawidłowe stosowanie antybiotyków. W ramach wydarzenia przeprowadziliśmy akcję informacyjną w Szpitalu Pod Bukami w Bielsku- Białej oraz POZ-tach na podległym terenie. Wystawy „Suprbakterie Oporniki” w przystępny i obrazowy sposób wyjaśniały mechanizmy oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Wystaliśmy materiały informacyjno-edukacyjne instytucjom takim jak przedszkola, szkoły, placówki lecznicze. Na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych Stacji publikowaliśmy liczne materiały edukacyjne, posty oraz grafiki przybliżające tematykę racjonalnego stosowania antybiotyków.

Opracowanie: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach na podstawie sprawozdań z Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych województwa śląskiego.